

FISR2

STRUCTURAL REFORMS BETTER INTEGRATED
WITHIN FISCAL FRAMEWORKS

ERP 2024-2026: INTEGRISANO PLANIRANJE I KOORDINACIJA

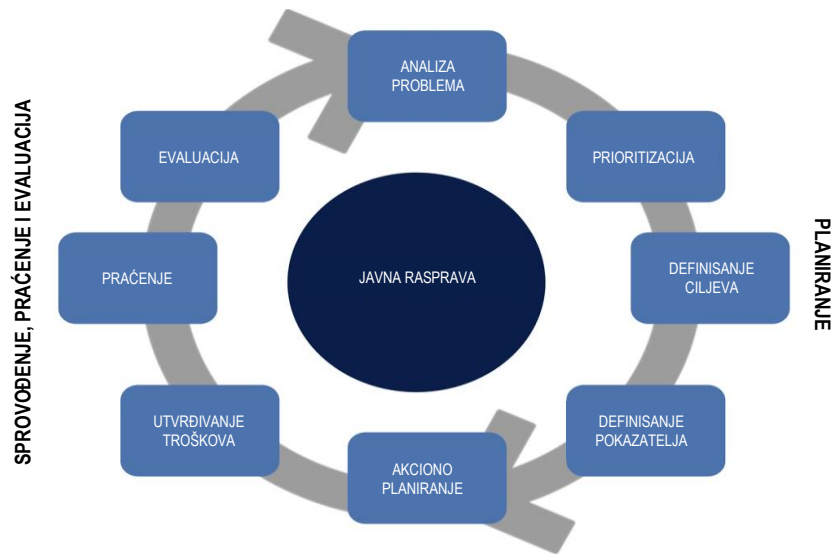
Pozicioniranje ERP-a u okviru nacionalnog/sektorskog sistema
strateškog planiranja

Doc. Dr. Sci Merdža Handalić Plahonjić, CEF Expert
Maj, 2023

Strateško planiranje javnih politika

Slika 1. Proces definisanja strategije

Izvor: OECD

Strateško planiranje i strukturne reforme

Veza između strukturnih reformi i strateškog planiranja/javnih politika

a) Reformska priroda strukturnih reformi: perspektiva javnih politika

- Relevantne javne politike (**ako postoje**) treba analizirati u procesu izrade strukturnih reformi kako bi se one međusobno povezale i kako bi se istovremeno definisala napredna reformska orijentacija javnih politika
 - Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine, usvojena 29.08.2018. godine
 - **Nacionalni energetska i klimatski plan (NEKP) do 2030. godine za BiH**, nacrt prezentiran na Energetskom samitu 2023 (Neum, april 2023) – rokovi za usvajanje i dostavljanje Sekretarijatu EZ?;
 - Mapa puta

Ako je ovo unaprijeđena (zanovljena) verzija preuzetih obaveza? - koristiti prilikom nacrtu SR za period 2024 - 2026

Strateško planiranje i strukturne reforme

Veza između strukturnih reformi i strateškog planiranja/javnih politika

b) Kako definisati strukturne reforme koje doprinose ostvarenju ciljeva javnih politika?

- Ciljeve javnih politika treba uzeti kao element za definisanje strukturnih reformi
 - Povezati sa NEKP ciljevima/mjerama (preuzeti):
 - » smanjenje emisija stakleničkih gasova za 41,21% u odnosu na 1990. ili na 15,65 miliona tona CO2 (*klimatske promjene/zaštita okoliša - dekarbonizacija*)
 - » dostizanje učešća obnovljive energije od 43,62% (*tržište el. energije*)
 - » primarna potrošnja energije od 6,84 miliona tona ekvivalentne nafte (*energetska efikasnost*);
 - » finalna potrošnja energije od 4,34 miliona tone (*energetska efikasnost*).
 - » **obratiti pažnju** na **realnost (preduslovi) za realizaciju mjere/aktivnosti** imajući u vidu **rolling sistem ERP procesa, te mogućnost dodavanja/izmjene aktivnosti (rezultati) u okviru mjera već u narednom ciklusu – prioritizacija!**
 - » **Osigurati** podršku organizacija GIZ, USAID, UNDP i Svjetske banke (već uključeni u realizaciji nekih od projekata)

Strateško planiranje i strukturne reforme

Veza između strukturnih reformi i strateškog planiranja/javnih politika

c) Uklapanje strukturnih reformi u širi/uži kontekst javnih politika

- Cilj/aktivnosti strukturnih reformi trebalo bi da doprinosi ostvarenju predviđenog šireg ili užeg uticaja javnih politika:
 - Outputs – direktni rezultati koji će se postići realizacijom mjere (2-3 pokazatelja)
 - Outcomes/impact
 - Konkurentnost – komparacija sa baznom godinom i sa zemljama u regiji i šire - *Competitiveness in South East Europe 2021 © OECD 2021: Score/indicators – No 12 – Energy Policy (sigurnost snabdijevanja; tržište ...); No 13 - Environment policy (kvaliteta života ...);*
 - Socijalni ishodi – nova radna mjesta (povezati sa reformom u obrazovanju)/smanjenje demografskih odliva stanovništva
 - Okoliš - zdravlje i kvaliteta života ljudi (povezati sa ciljevima održivog razvoja)

Povezati sa ciljevima “Okvir za realizaciju Ciljevi održivog razvoja BiH:

- 8.4. Akcelerator 4: Zeleni rast i čista energija i
- 8.5 Akcelerator 5: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem
- “

Strateško planiranje i strukturne reforme

Veza između strukturnih reformi i strateškog planiranja/javnih politika

d) Kako unaprediti definisanje javnih politika?

- Osigurati horizontalnu i vertikalnu koordinaciju dokumenata javnih politika
- Potrebno je uzeti u obzir značaj konteksta konkretne države pri kreiranju okruženja za definisanje javnih politika
 - **NEKP** - Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (MVTEO BiH) sa entitetskim ministarstvima (FMERI, MER RS, MPUGE RS i MNRVOID RS) – **navedeni kao nosioci**;

Potrebno unaprijediti koordinaciju i saradnju kroz **partnerstvo** sa:

- *nižim nivoima vlasti: Kantoni u FBiH/gradovi i općine u RS/FBiH;*
- *Organizacijama civilnog sektora, poslovnom zajednicom (uključujući BiH dijasporu)*

Strateško planiranje i ERP za period od 2023. do 2025.

	Strukturalna reforma (ERP 2023-2025)	Veza sa ključnim izazovom (izazovima) iz ERP-a	Veza sa drugim identifikovanim preprekama	Veza sa strateškim dokumentom (dokumentima) (nacionalnim ili sektorskim)	Veza sa drugim relevantnim dokumentima
1.	Zelena tranzicija: <u>5.2.2.1.</u> Ublažavanje klimatskih promjena i energijska efikasnost; <u>5.2.2.2.</u> Prelazak ka zelenoj i kružnoj ekonomiji i uspostava ekonomskih instrumenata u oblasti okoliša; <u>5.2.2.3.</u> Realizacija energetske tranzicije u Bosni i Hercegovini	Visoko zagađenje (zraka, vode, tla), visoka potrošnja i gubici energije, niska zastupljenost obnovivih izvora energije u energetske strukturi BiH, neintegrirano tržište	upotreba krutih goriva u domaćinstvima, zastarjela tehnologija i oprema u industriji, upotreba starih vozila, poljoprivreda, neadekvatno odlaganje otpada (upravljanje), niska stopa investicija u području zaštite okoline, gubitak radnih mjesta usljed energetske tranzicije,	Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine/ NEKP (Sektorske strategije i EKPanovi) – Ciljevi: dekarbonizacija, energetska tranzicija i energetska efikasnost	Okvir za realizaciju Održivog razvoja BiH do 2030
2.					
3.					
4.					
5.					
...					
...					

Šta je potrebno unaprijediti u ERP-u za period od 2024. do 2026?

- 1) Pouke iz prethodnih ERP-ova
- 2) Stavovi koordinatora za ERP
- 3) Stavovi službenika iz resornih ministarstava